

คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ
เอกสารเผยแพร่การจัดการความรู้ ประจำปีการศึกษา 2558
องค์ความรู้ด้านการผลิตบัณฑิต: รูปแบบ และผลของการนำวิจัยชั้นเรียนไปใช้ประโยชน์

ความหมายของวิจัยชั้นเรียน

วิจัยชั้นเรียน เป็นกระบวนการค้นหาปัญหา และนำมาสู่การแก้ไขปัญหาและ/หรือพัฒนางานที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ทั้งการพัฒนาผู้เรียน ผู้สอน กระบวนการเรียนการสอน สื่อการสอน วิธีการจัดการเรียนการสอน หรืออะไรก็ตามแต่ที่อยู่ในชั้นเรียน รวมถึงเป็นการตั้งปัญหาจากแรงกระตุ้นของผู้วิจัยที่ต้องการเปลี่ยนแปลงพัฒนา แล้วปฏิบัติ สังเกต สะท้อนกลับ ตามกระบวนการวิจัยที่หมุนไปเรื่อย ๆ เพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน และสร้างภาพลักษณ์ของการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น โดยอาศัยกระบวนการวิจัยในการดำเนินงาน เป็นวิธีการศึกษาค้นคว้าที่สะท้อนถึงตัวของผู้สอน และกลุ่มผู้ร่วมปฏิบัติงานในสภาพสิ่งแวดล้อมเดียวกัน สถานศึกษาที่มีการเรียนการสอนแห่งเดียวกัน ทั้งนี้มีเป้าหมายสำคัญเพื่อ ปรับปรุงหรือพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับบริบทในการจัดการเรียนการสอนของรายวิชา ลักษณะของผู้เรียน หรือบริบทของคณะ และเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษา ด้วยความร่วมมือของทีมนักสอน ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้เรียน ครอบครัว ตลอดจนสมาชิกในสังคมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผลจากการศึกษาวิจัยอาจไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ในทันที แต่สามารถนำผลการวิจัยมาเป็นพื้นฐานของข้อมูลที่จะนำไปประกอบเพื่อใช้แก้ไขปัญหาในปีถัดไปให้บรรลุวัตถุประสงค์ของรายวิชา และผู้เรียนได้รับความรู้หรือประสบการณ์ที่ตรงกับเป้าหมายที่กำหนดในแต่ละรายวิชานั้น หรือใช้เพื่อพัฒนา เป็นแนวทาง หรือประยุกต์ใช้ในรายวิชาใหม่ ซึ่งหากเปรียบเทียบกับพยาบาลแล้ว วิจัยชั้นเรียน และวิจัยอื่น ๆ ก็คือ กระบวนการพยาบาลนั่นเอง

ความสำคัญ และประโยชน์ของการทำวิจัยชั้นเรียน

การทำวิจัยชั้นเรียนมีความสำคัญ และประโยชน์ ดังนี้

1. ประโยชน์ต่อผู้เรียน

1.1 ปัญหาของผู้เรียนได้รับการแก้ไข ผลการเรียนรู้ดีขึ้น

1.2 เป็นการสังเกตปรากฏการณ์ในชั้นเรียน ทั้งพฤติกรรมเชิงบวกและพฤติกรรมเชิงลบ แล้วรวบรวมข้อมูลเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาส่งเสริมศักยภาพทั้งผู้เรียนและผู้สอน และเป็นการปรับปรุงเทคนิคการเรียนการสอน เป็นการค้นหาปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน

1.3 บัณฑิต หรือผู้เรียนสามารถรับข้อมูลที่อาจารย์ถ่ายทอดได้ เพราะวิธีการของอาจารย์ หรือสื่อที่นำมาใช้เป็นไปตามธรรมชาติของเด็กรุ่นใหม่ ซึ่งทำให้เรียนรู้ได้ง่ายและรวดเร็ว

1.4 ผู้เรียนเห็นว่าเมื่อเกิดปัญหา อาจารย์พยายามที่จะหาทางแก้ไขปัญหาให้แก่เขา พยายามปรับปรุงวิธีการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจ ไม่ได้พิกเฉยต่อปัญหาที่เกิดขึ้น ใส่ใจต่อตัวผู้เรียนและการจัดการเรียนการสอน พยายามที่จะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความสุขที่ได้เรียน

1.5 เพื่อพัฒนาผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ และผู้เรียนเป็นผู้มีลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

1.6 เป็นการปลูกฝังให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการทำวิจัย เนื่องจากผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการ และได้เรียนรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับจากอาจารย์ที่ทำวิจัยในชั้นเรียน

2. ประโยชน์ต่ออาจารย์

2.1 ได้พินิจ พิจารณา วิเคราะห์การกระทำของตัวผู้สอนเองและทีมผู้สอน ซึ่งเป็นการพัฒนาผู้สอน เป็นการกระตุ้นความท้าทายของผู้สอนเมื่อเจอกับปัญหาในชั้นเรียน

2.2 เพื่อพัฒนาเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการสอนและการเรียนรู้

2.3 เป็นบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

2.4 ผู้สอนเกิดกระบวนการเรียนรู้ตามระเบียบวิธีวิจัย

2.5 ผู้สอน เกิดการเรียนรู้ กระตือรือร้นในการพัฒนาการสอน มีการค้นคว้าวิธีการสอนที่เหมาะสมกับแบบเรียนจากการค้นคว้าและทบทวนวรรณกรรม พบจุดแข็ง จุดอ่อน และข้อจำกัดในการใช้วิธีการสอนแต่ละแบบจากการทบทวนวรรณกรรม

2.6 ผู้สอนเกิดแนวคิดใหม่ในการพัฒนาการสอน เป็นแนวทางในการนำมาซึ่งการทดลองใช้ทำวิจัยชั้นเรียน

2.7 เป็นการจุดประกาย และฝึกฝนการทำวิจัยจากงานวิจัยชิ้นเล็กไปสู่การทำวิจัยชิ้นใหญ่ และนำไปสู่การเสพติดงานวิจัยไปเรื่อย ๆ

2.8 อาจารย์มีรูปแบบ หรือกระบวนการจัดการเรียนการสอนในทิศทางเดียวกัน ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าอาจารย์ไม่มีความแตกต่างกัน

2.9 อาจารย์ไม่เหนื่อยล้ากับการเผชิญกับปัญหาเดิมซ้ำ ๆ

2.10 ถ้าทำแล้วสามารถแก้ปัญหาเรื่องผลการเรียนได้จริง อาจารย์จะไม่ต้องทำข้อสอบซ่อม ตรวจข้อสอบซ่อม จะได้มีเวลาพัฒนาตนเองและพัฒนาการเรียนการสอนมากขึ้น

2.11 อาจารย์ได้ทำสิ่งใหม่ ๆ ไม่ซ้ำซากจำเจอยู่กับการสอนเดิม ๆ เนื้อหาเดิม ๆ

2.12 ถ้าทำวิจัยแบบเต็มรูปแบบสามารถตีพิมพ์ได้

3. ประโยชน์ต่อสถาบัน

3.1 เพื่อค้นหาปัญหา และแก้ไขปัญหา

3.2 เกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน

3.3 พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่ง่ายขึ้น รวมทั้งพัฒนาวิธีการประเมินผลให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับบริบทของคณะและสังคม

3.4 เป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่ตอบปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรม

3.5 เป็นการพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐานการเรียนรู้

3.6 ทันทต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก มีการนำความรู้ ทักษะ หรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3.7 อาจประยุกต์ใช้ หรือเชื่อมโยงกับวิชาทฤษฎี หรือวิชาฝึกปฏิบัติ หรือเป็นรูปแบบของการจัดทำนวัตกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์กับการเรียนรู้ของผู้เรียน หรือผู้ป่วย หรือผู้รับบริการ

3.8 ได้ผู้เรียนที่มีคุณภาพตามลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

3.9 ได้ผลงานวิจัยของอาจารย์ที่ได้รับการตีพิมพ์นิตยสารวิชาการประกันคุณภาพการศึกษา

3.10 การทำวิจัยชั้นเรียนร่วมกับแหล่งฝึกปฏิบัติงานของผู้เรียนจะทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีกับหอผู้ป่วย

วิธีการเขียนรายงานวิจัยชั้นเรียน

การเขียนรายงานวิจัยชั้นเรียน มี 2 รูปแบบ ดังนี้

1. การเขียนเพื่อรายงานผลใน มคอ.

ไม่ต้องเขียนครบ 5 บท เขียนแค่มีปัญหาอะไร ทำไม่ต้องทำ ทำที่ไหน ทำกับใคร ทำเมื่อไหร่ แก้ไขปัญหาอย่างไร ผลเป็นอย่างไร และนำผลไปใช้อย่างไร ซึ่งจะเป็นการนำระเบียบวิธีวิจัยทั้ง 5 ขั้นตอนมาใช้ย่อย ๆ โดยไม่ต้องมีการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือไม่ซับซ้อน ไม่ต้องมีการตรวจสอบเครื่องมือ

2. การเขียนในลักษณะของรายงานวิจัยเต็มรูปแบบ

ถ้าจะเขียนเพื่อการตีพิมพ์ จะต้องนึกถึงองค์ประกอบของงานวิจัย และระเบียบวิธีวิจัยที่ครบองค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน คือ

- บทที่ 1 บทนำ
- บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย
- บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผล
- บทที่ 5 สรุปผลของการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การนำเสนอผลงานวิจัยชั้นเรียน

ผลงานวิจัยสามารถนำเสนอผลงานวิจัยได้ ดังนี้

1. ในกรณีจะใช้เป็นผลงานเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการ วิจัยชั้นเรียนสามารถใช้เป็นผลงานประกอบ แต่ไม่สามารถใช้เป็นผลงานวิจัยหลักเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการได้

2. ในกรณีที่มีการดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยอย่างเคร่งครัด มีกรอบแนวคิด และทฤษฎีชัดเจน และมีการนำเสนอตามบทต่าง ๆ ครบถ้วน รวมถึงมีการอภิปรายผลการวิจัย สามารถนำเสนอเป็นรายงานวิจัยฉบับเต็มเหมือนงานวิจัยประเภทอื่นได้ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยต้องสามารถอธิบายได้ว่าการตรวจสอบ Content validity และ Reliability มาอย่างไร ซึ่งคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิคมีจุดเด่น คือ มีแนวปฏิบัติในการจัดทำ มคอ. ซึ่งผ่านการพิจารณาหลายขั้นตอนตั้งแต่ประธานกลุ่มวิชา จนถึงคณะกรรมการกำกับมาตรฐานวิชาการของคณะฯ ซึ่งตรงนี้สามารถนำมาใช้เป็นการบรรยาย หรือเขียนอธิบายได้ว่าเครื่องมือของเราผ่านการตรวจสอบโดยผ่านระบบนี้ ส่วนการอภิปรายผลและการเขียนข้อเสนอแนะ ถ้าสามารถเขียนและอภิปรายแล้วมีข้อมูลมาสนับสนุน หรืออธิบายสิ่งที่

เป็นข้อค้นพบได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล ก็จะได้รับพิจารณาให้ตีพิมพ์ เนื่องจากเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่านักวิจัยมีศักยภาพ มีความสามารถ

3. การขอพิจารณา IRB บางวารสารก็ต้องการให้ผ่านกระบวนการดังกล่าว แต่บางวารสารไม่ต้องการ บางวารสารจะมีช่องให้เช็คว่าได้ขอ IRB หรือไม่ ก็สามารถระบุได้ว่าไม่ได้ขอ IRB และให้เหตุผลว่าเป็นการพัฒนาการเรียนการสอนซึ่งรายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินการจัดการเรียนการสอนจึงไม่ได้ขอ IRB ทางวารสารก็อาจพิจารณาให้ตีพิมพ์ได้ ดังนั้นก่อนที่จะนำเสนอผลงานวิจัยชั้นเรียนโดยการตีพิมพ์ในวารสาร ต้องศึกษากระบวนการและรูปแบบของแต่ละวารสารก่อน

4. สามารถรวบรวมงานวิจัยชั้นเรียนหลาย ๆ เรื่อง เอามาสังเคราะห์ และสรุปเขียนเป็นตำรา 1 เรื่อง เพื่อใช้ประกอบการนำไปขอตำแหน่งทางวิชาการได้

5. ผลของการทำวิจัยชั้นเรียนที่ผลนั้นมีประโยชน์ เป็นผลที่พบเป็นครั้งแรก หรือเป็นเทคโนโลยีใหม่ที่อาจารย์คิดขึ้นมา เป็นโปรแกรมใหม่ที่ใส่เข้าไปในการเรียนการสอน ก็สามารถนำงานวิจัยไปตีพิมพ์ เขียนบทความวิชาการ และนำเสนอได้

การเริ่มต้น/เตรียมตัวทำวิจัยชั้นเรียน

การเริ่มต้น/เตรียมตัวทำวิจัยชั้นเรียน มีวิธีการ ดังนี้

1. เริ่มจากการศึกษาปัญหา โดยอาจเริ่มจากผู้สอนมองเห็นปัญหาเองก่อน หรืออาจเป็นปัญหาทั้งจากผู้สอนและผู้เรียนร่วมกัน หรือจากการประเมินผลการสอน

2. เริ่มจากการที่ต้องการพัฒนารายวิชาที่ตนเองสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าเดิม ต้องการแก้ไขจุดบกพร่องที่ก่อให้เกิดปัญหา

3. เริ่มจากการมีมีทัศนคติที่ดีที่ต้องการพัฒนางาน

4. ถ้าไม่ต้องการขอทุน ไม่จำเป็นต้องมีโครงการวิจัย แต่ต้องมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน แต่ถ้าต้องการขอทุนและต้องการตีพิมพ์ต้องวางแผนเหมือนกับการทำวิจัยเต็มรูปแบบ 1 ชิ้น

5. เครื่องมือ ถ้าไม่ต้องการตีพิมพ์ ไม่จำเป็นต้องตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ แต่ถ้าต้องการตีพิมพ์ต้องมีการวางแผนการทำเครื่องมือ การตรวจสอบเครื่องมือ ซึ่งมีขั้นตอน และใช้เวลา ควรวางแผนล่วงหน้าอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษาก่อนเปิดรายวิชา หรือทำ 1 ปีสำหรับเป็น Pilot study แล้วค่อยทำจริงอีกในปีถัดไป อย่างไรก็ตามเครื่องมือบางอย่างอาจไม่จำเป็นต้องตรวจสอบคุณภาพก็ได้ เช่น แนวคำถามสำหรับการทำ Focus group

6. จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ไม่จำกัดจำนวนว่าต้องใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวนเท่าไร อาจพบผู้เรียนมีปัญหาในการเรียนเพียง 1-2 คนก็สามารถทำวิจัยชั้นเรียนได้เป็น Case study

7. มีการตกลงร่วมกันในทีมวิจัยนั่นก็คือ Team teaching เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

8. การทำวิจัยชั้นเรียนในรายวิชาฝึกปฏิบัติเหมือนกันกับวิชาทฤษฎี แต่ปัญหา และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลอาจต่างกัน เพราะอาจเป็นปัญหาที่พบในการให้การพยาบาลผู้ป่วยแล้วนำมาเป็นปัญหาการวิจัย หรือปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างอาจารย์นิเทศกับผู้เรียน

9. หาข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการแก้ไขปัญหา ค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยการอ่านหนังสือในแหล่งต่าง ๆ ซักถามผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่าตนเอง และลงมือทำอย่างตั้งใจจริง

10. จัดสรรเวลาให้เหมาะสม วางแผนการจัดทำให้ลงตัวกับระยะเวลาและกิจกรรม รวมทั้งการสรุปผล

กระบวนการทำวิจัยชั้นเรียน

การทำวิจัยชั้นเรียนมีกระบวนการ ดังนี้

1. สร้างแรงจูงใจ คิดถึงผลลัพธ์ที่เกิดจากการทำงานวิจัยชั้นเรียน
2. ประเมินปัญหา และวิธีการแก้ไข ว่าปัญหาเกิดกับผู้เรียนกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มเล็ก วิธีการแก้ปัญหาจะเป็นขั้นตอน/กระบวนการ หรือไม่จำเป็นต้องใช้ขั้นตอนซับซ้อน เพื่อจะใช้ในการตัดสินใจเลือกจะทำวิจัยแบบรายงานสั้น ๆ สำหรับ มคอ. หรือสามารถทำเป็นวิจัยแบบเต็มรูปแบบได้
3. อ่านงานวิจัยที่คนอื่นเคยทำที่คล้าย ๆ กับเรื่องที่เรากำลังเจอปัญหาอยู่ เพื่อเปิดโลกทัศน์ และรวบรวมข้อมูลความรู้ที่มีอยู่เพื่อจะนำมาปรับให้เหมาะสมกับปัญหาที่ผู้สอนสนใจ
4. เขียนโครงร่างคร่าว ๆ
5. ลงมือทำวิจัย และเขียนรายงานผล

แลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำวิจัยชั้นเรียน

1. รศ.สิริรัตน์ จันทรมะโน

- 1.1 รูปแบบ/ลักษณะของวิจัยชั้นเรียน: การทำ Small group โดยใช้สื่อ VDO call
- 1.2 ที่มาของปัญหา

เนื่องจากในรายวิชาการพยาบาลพื้นฐานมีการสอนทฤษฎีร่วมกับการฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ LRC เพื่อเป็นการฝึกฝนก่อนฝึกปฏิบัติจริงในหอผู้ป่วย แต่พบปัญหาว่าเมื่อฝึกปฏิบัติกับผู้ป่วยจริงมีส่วนที่แตกต่างจากการฝึกในห้องปฏิบัติการ เนื่องจากการฝึกในห้องปฏิบัติการ ใช้หุ่น และเพื่อนของผู้เรียนแทนผู้ป่วยจริง และมีการสร้างเหตุการณ์จำลองในการฝึกปฏิบัติ แต่ในการฝึกปฏิบัติกับผู้ป่วยจริงผู้ป่วยแต่ละคนจะมีบริบทที่แตกต่างกัน มีครอบครัว การรักษา แพทย์ เครื่องมือมากมายเข้ามาเกี่ยวข้อง ทำให้ผู้เรียนอาจเกิดข้อคำถามระหว่างการฝึกปฏิบัติ เมื่อกลับมาถึงหอพักและทำงานที่อาจารย์มอบหมายแล้วเจอปัญหา จะใช้วิธีสอบถามรุ่นพี่ แต่อาจจะได้คำตอบ เพราะบริบทของผู้ป่วยอาจไม่เหมือนกัน และพี่ไม่เห็นผู้ป่วย แต่เนื่องจากอาจารย์เป็นผู้ที่อยู่ในหอผู้ป่วยกับผู้เรียน ดังนั้นอาจารย์อาจอธิบาย ตอบคำถาม และให้ข้อเสนอแนะได้ดีกว่า จึงนำเทคโนโลยีมาใช้กับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถสอบถามอาจารย์ได้ โดยมีการกำหนดช่วงเวลาในการสอบถาม

1.3 กระบวนการ

- ประชุมกลุ่มวิชา เพื่อวางแผนรูปแบบร่วมกัน
- ทำ small group โดยแบ่งอาจารย์กับผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย เหมือนครูประจำชั้นในกลุ่มย่อย
- อาจารย์และผู้เรียนทำความตกลงร่วมกันในการพบกัน คือ ทุกวันในช่วงเวลา 21.00-22.00 น. หรืออย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เพื่อให้ผู้เรียนที่มีข้อคำถามและปัญหาได้แลกเปลี่ยนพูดคุยกัน โดยใช้การ VDO call

1.4 ผลของการวิจัย/ประโยชน์

- ลดช่องว่างระหว่างอาจารย์กับผู้เรียน
- ผู้เรียนมีความกล้ามากขึ้นในการสอบถามอาจารย์
- ผู้เรียนได้รับการแก้ปัญหาในการเรียนและการฝึกปฏิบัติงานทันที
- เป็นการสื่อสารแบบ 2 ways communication ระหว่างอาจารย์และผู้เรียน
- เพิ่มช่องทางในการสอบถามอาจารย์ อาจารย์สามารถให้คำอธิบายเพิ่มเติมได้ ช่วยลด

ความเครียดในการเรียนของผู้เรียน

- ผู้เรียนชอบรูปแบบการเรียนในลักษณะดังกล่าว เนื่องจากทันสมัยต่ยุคสมัย และผู้เรียนเกิดความรู้สึกว่ามีอาจารย์เป็นที่พึ่ง สามารถจัดสรรเวลาว่างให้พร้อมกันเพื่อมาพูดคุยร่วมกัน และผู้เรียนไม่ต้องรู้สึกว่าการใจหรือรบกวนอาจารย์ เพราะเป็นการตกลงร่วมกัน

2. ผศ.ดร.พีรณัฐ ลาเซอร์

2.1 ชื่อเรื่องงานวิจัย

- การประเมินผลการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนพยาบาลชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ (ตีพิมพ์)

- การพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มทักษะการอ่านออกเสียง (Pronunciation) รายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนพยาบาลชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2557 (ไม่ได้ตีพิมพ์)

2.2 ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัย

- เรื่องที่ 1 ไม่ได้วางแผนไว้ก่อนว่าจะตีพิมพ์ ดังนั้นเมื่อเขียนบทความวิจัยตามรูปแบบที่วารสารกำหนดให้จึงมีปัญหาในการเรื่องของเครื่องมือ แต่เนื่องจากเครื่องมือที่เป็นข้อสอบและแบบประเมินต่าง ๆ ได้ผ่านคณะกรรมการกำกับมาตรฐานวิชาการของคณะฯ จึงถือว่าได้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

- บางเรื่องเป็นปัญหาและมีข้อค้นพบที่ได้จากการสัมภาษณ์หรือการสนทนากลุ่ม แต่ไม่สามารถเขียนในรูปแบบของวิจัยขั้นเรียนได้ จึงทำให้ไม่สามารถนำไปตีพิมพ์เป็นบทความวิจัยได้ อาจต้องปรับเป็นรูปแบบการตีพิมพ์เชิงบทความวิชาการ เช่น ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนกระบวนการพยาบาลในรายวิชา พบ.272

3. อาจารย์รัตนภรณ์ ธนศิริจิรานนท์

3.1 ชื่อเรื่องงานวิจัย: ผลของการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ต่อทักษะด้านความรู้ รายวิชา พบ.321 ของผู้เรียนพยาบาลชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ต่อคะแนนทักษะด้านความรู้ รายวิชาพบ. 321 ของผู้เรียนพยาบาลชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง แบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างคือผู้เรียนชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการพยาบาลบิดามารดา-ทารก และการผดุงครรภ์ 1 (พบ. 321) ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ตอนที่ 2 โดยวิธีจับสลากจากบัญชีรายชื่อผู้เรียน จำนวน 33 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แบบทดสอบความรู้ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรม กิจกรรมการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ และใบงานสำหรับผู้เรียน โดยเครื่องมือทั้ง 3 ส่วน มีเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับการพยาบาลบิดามารดา-ทารก และการผดุงครรภ์ ในส่วนของแผนกฝากครรภ์ ห้องคลอด หลังคลอด และทารกแรกเกิดภาวะปกติ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติเชิงบรรยาย และสถิติทดสอบค่าที

กระบวนการ ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบประสบการณ์ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน (สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ, 2545) โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ขั้นประสบการณ์ เป็นขั้นลงมือหรือทำกิจกรรมจากสภาพจริง เช่น การเก็บรวบรวมข้อมูลราคาสินค้าในตลาด การสัมภาษณ์หรือการปฏิบัติการต่าง ๆ
- ขั้นนำเสนอและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เป็นขั้นของการพูด-การเขียน เช่น นำข้อมูลที่ได้จากขั้นประสบการณ์มานำเสนอ ซึ่งอาจทำได้ทั้งการพูดและการเขียน อาจเขียนลงแผนภูมิหรือตาราง พร้อมนำเสนอด้วยปากเปล่า เป็นต้น
- ขั้นอภิปรายผลเป็นขั้นของการอภิปรายซักถามเพื่อความเข้าใจที่แจ่มชัดและเพื่อให้ได้แนวคิดต่อการประยุกต์ใช้ ขั้นนี้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนอาจร่วมกันในการตั้งคำถามเพื่อการอภิปรายร่วมกัน
- ขั้นสรุปพาดพิงเป็นขั้นตอนของการสรุปผลการเรียนรู้จากทั้ง 3 ขั้นข้างต้นโดยสรุปพาดพิงสู่หลักการหรือสู่มุมมองหรือแบบแผนที่กว้างขวางขึ้น อาจร่วมกันสรุปหรือแต่ละคนสรุปก็ได้ นับเป็นการสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองโดยผ่านประสบการณ์หรือการลงมือกระทำ
- ขั้นประยุกต์ใช้เป็นขั้นของการนำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งอาจทำในรูปของโครงการ การทดลอง การปรับใช้กับชีวิตประจำวัน การแก้ปัญหา หรือการค้นคว้าวิจัยต่อไป ซึ่งถือเป็นการลงมือกระทำ/ปฏิบัติเป็นวงจรต่อไปได้อีกด้วย

ผลการวิจัย ดังนี้

- ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะด้านความรู้ รายวิชา พบ.321 ของผู้เรียนพยาบาลชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ หลังการจัดการเรียนแบบประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- ผู้เรียนชั้นปีที่ 3 กลุ่มที่มีคะแนนสอบผ่านเกณฑ์มีค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะด้านความรู้ในรายวิชา พบ. 321 หลังการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนแบบประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- ผู้เรียนชั้นปีที่ 3 กลุ่มที่มีคะแนนสอบไม่ผ่านเกณฑ์มีค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะด้านความรู้ในรายวิชา พบ. 321 หลังการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงการจัดการเรียนแบบประสบการณ์มีผลต่อคะแนนทักษะด้านความรู้ รายวิชาพบ. 321 ของผู้เรียนพยาบาลชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ซึ่งควรนำการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนร่วมกับรายวิชาฝึกปฏิบัติ การพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ และรายวิชาอื่น ๆ ที่มีธรรมชาติของรายวิชาใกล้เคียงกัน นอกจากนี้ควรมีการศึกษาผลการคงอยู่ของความรู้ในระยะยาวของการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ต่อทักษะการฝึกปฏิบัติงานของผู้เรียนในรายวิชาฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และการผดุงครรภ์ต่อไป

ข้อสังเกตและข้อเสนอจากการวิจัย

- การศึกษาครั้งนี้มีระยะเวลาสั้นเพียง 4 สัปดาห์ สำหรับการศึกษาครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการพยาบาลในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และหลังคลอด รวมถึงทารกแรกเกิดภาวะปกติ ตามขั้นตอนของการเรียนแบบประสบการณ์
- การฝึกแบบประสบการณ์ส่วนของห้องคลอด ซึ่งต้องขึ้นอยู่กับจำนวนผู้คลอดในแต่ละวัน แต่ในการดำเนินการวิจัยนั้นผู้วิจัยได้พยายามดำเนินการวิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้รับประสบการณ์การเรียนรู้แบบประสบการณ์ที่คล้ายคลึงกันโดยการมอบหมายงานให้ดูแลผู้คลอดในระยะรอคลอดแทนหากไม่มีการคลอดในเวลานั้น หรือการจัดการศึกษาเพื่อการอภิปราย ซึ่งคาดว่ากลุ่มตัวอย่างจะได้รับประสบการณ์การเรียนรู้แบบประสบการณ์ที่ไม่แตกต่างกัน
- มีผู้ที่มีความสนใจที่จะเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้จำนวนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสุ่ม แต่เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดในการควบคุมจำนวนกลุ่มตัวอย่างให้มีความเหมาะสม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพของการได้รับประสบการณ์การเรียนรู้แบบประสบการณ์ที่แท้จริงจึงไม่สามารถรับผู้เรียนที่มีความสนใจเข้าร่วมการวิจัยนี้ได้ทั้งหมด

ข้อเสนอเพื่อการแก้ปัญหาและพัฒนา

- การศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนแบบประสบการณ์จะสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพขึ้น หากมีระยะเวลาในการจัดกิจกรรมตามระยะเวลาของภาคการศึกษาปกติที่ไม่มีการเร่งระยะเวลาเรียนเหมือนปัจจุบันที่คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิคกำหนดไว้เฉพาะ
- ผู้วิจัยควรมีการดำเนินการในการหาประสบการณ์การพยาบาลในระยะคลอดให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มให้ได้รับตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยในกรณีที่ไม่สามารถจัดการฝึกแบบประสบการณ์จริงกับผู้คลอดในระยะรอคลอดได้เช่น การกำหนดกรณีศึกษาขึ้นแทน หรือการศึกษาจากวิดีโอที่สนใจจำลองเป็นต้น
- ภายหลังจากดำเนินการวิจัยแล้วเสร็จผู้วิจัยควรจัดสรรหรือประยุกต์กิจกรรมการเรียนรู้แบบประสบการณ์นี้แก่ผู้เรียนที่มีความสนใจ หรือควรมีการประยุกต์ใช้ในการเรียนแบบประสบการณ์ในการเรียนการสอนรายวิชา พบ.321 หรือในรายวิชาที่มีธรรมชาติของวิชาที่คล้ายคลึงกันต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- ควรศึกษาผลในระยะยาวของการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ต่อการขึ้นฝึกปฏิบัติงานของผู้เรียนในรายวิชาฝึกปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และการผดุงครรภ์ต่อไป
- ควรนำการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารก และการผดุงครรภ์ เนื่องจากเนื้อหาทางทฤษฎีนั้นหากได้จัดการเรียนแบบประสบการณ์ตรงควบคู่กันจะทำให้เกิดความเข้าใจ และสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาทางทฤษฎีสู่การปฏิบัติได้ดียิ่งขึ้น
- ควรนำการจัดการเรียนแบบประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชาอื่น ๆ ที่มีธรรมชาติของรายวิชาใกล้เคียงกัน

3.2 ชื่อเรื่องงานวิจัย: กระบวนการเรียนรู้โดยการติวโดยกลุ่มเพื่อน Peer tutoring รายวิชา พบ.321 ภาคเรียนที่ 1/2558 โดยใช้รูปแบบของการวิจัยแบบ semi-action research ที่กลุ่มผู้เรียนโดยมีเพื่อนเป็นแกนนำใน

การขับเคลื่อนกระบวนการวิจัยนี้ไม่ได้เป็นแบบเส้นตรง แต่เป็นวงจรวัฏจักรในการเรียนรู้และแก้ปัญหาในการเรียนโดยใช้กระบวนการตัว

- Loop แรก เริ่มจากแกนนำประชุม ทำการตกลงรูปแบบการตัว โดยเริ่มแรกทุกคนให้แนวคิดว่าจะเป็นการ กำหนดขอบเขตเนื้อหาในการอ่านให้เพื่อนกลุ่มตัว โดยพิจารณาร่วมกับ วัตถุประสงค์การเรียนรู้รายวิชาในแต่ละหัวข้อ และผู้เรียนแบ่งกลุ่มตัว เป็นกลุ่มย่อย มีหัวหน้ากลุ่มตัวที่รับผิดชอบโดยแกนนำ โดยวิธีการใน loop แรกเป็นแบบอ่านหนังสือร่วมกัน

- Loop 2 กลุ่มตัวประเมินผลการตัว การเรียนรู้ร่วมกัน ภายหลังจากสอบเก็บคะแนนครั้งที่ 1 แล้วเสร็จ หาจุดแข็ง จุดอ่อน ข้อจำกัด และทำการอภิปรายผลร่วมกัน หาข้อแก้ไขภายในกลุ่ม ทำการตกลงเพิ่มกระบวนการ คือ กำหนดขอบเขตการอ่านให้สมาชิกกลุ่มให้อ่านล่วงหน้าด้วยตนเอง และทำการนัดเพื่อนสมาชิกอีกครั้งในการตัวเป็นกลุ่ม และมีการวิเคราะห์ข้อสอบย่อยท้ายบทเพิ่มเติม

- Loop 3 กลุ่มตัวประเมินผลการตัว การเรียนรู้ร่วมกัน ภายหลังจากสอบเก็บคะแนนครั้งที่ 2 แล้วเสร็จ หาจุดแข็ง จุดอ่อน ข้อจำกัด และทำการอภิปรายผลร่วมกัน หาข้อแก้ไขภายในกลุ่ม ทำการตกลงเพิ่มกระบวนการ คือ กำหนดขอบเขตการอ่านให้สมาชิกกลุ่มให้อ่านล่วงหน้าด้วยตนเอง จัดทำแบบฝึกหัดเก็งข้อสอบแบบอัตนัย และทำการนัดเพื่อนสมาชิกอีกครั้งในการตัวเป็นกลุ่ม วิเคราะห์และเฉลยข้อสอบย่อยท้ายบท และแบบฝึกหัดอัตนัยร่วมกัน

- Loop 4 กลุ่มตัวประเมินผลการตัว การเรียนรู้ร่วมกันแยกเป็นกลุ่มแกนนำ กลุ่มผู้ตัว และกลุ่มสมาชิกผู้เข้าตัว ภายหลังจากสอบปลายภาค แล้วเสร็จ หาจุดแข็ง จุดอ่อน ข้อจำกัด และทำการอภิปรายผลร่วมกันเกี่ยวกับกระบวนการวิจัย Peer tutoring ในภาพรวม โดยวัดความพึงพอใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ ผู้เรียน ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัย

- ปัญหาที่สำคัญในการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ผ่านมา คือ ระยะเวลาในการเรียน (Block rotation) ค่อนข้างสั้น คือมีเวลาเพียง 8-10 สัปดาห์ในการจัดการเรียนภาคทฤษฎี ซึ่งถือว่าเป็นข้อจำกัดในการเกิดกระบวนการเรียนรู้ทั้งหมดของรายวิชา

- มีการประเมินผลการเรียนทั้งหมดจำนวน 3 ครั้ง ค่อนข้างถี่และสั้น โดยแต่ละครั้งหากผู้เรียนสอบไม่ผ่านเกณฑ์จะต้องมีการจัดสอบซ่อมนอกเวลา ในทุก ๆ รายวิชา จึงทำให้กระทบกับเวลาในการทบทวนความรู้ของผู้เรียน

4. อ.กัญญาพัชญ์ จาอ้าย

4.1 ชื่อเรื่องงานวิจัย: ผลของการใช้แผนที่ความคิดในการเสริมสร้างความเข้าใจเรื่องทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสุขภาพและการสร้างเสริมสุขภาพ

การวิจัยชั้นเรียนครั้งนี้กลุ่มเป้าหมายคือผู้เรียนพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาพฤติกรรมสุขภาพและการสร้างเสริมสุขภาพ ปีการศึกษา 2557 จำนวน 113 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการจัดการเรียนรู้บทที่ 3 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนบทที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังการทำแบบทดสอบ โดยใช้สถิติทดสอบค่าที่

ระยะเวลาที่ใช้ในการเรียนบทที่ 3 นี้ทั้งหมดจำนวน 6 ชั่วโมง

4.2 กระบวนการ

ให้ผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเรื่องของแบบจำลอง แนวคิด ทฤษฎีในการสร้างเสริมสุขภาพ ได้แก่ แบบจำลองความเชื่อทางสุขภาพ ทฤษฎีสมรรถนะของตนเอง แบบจำลองการสร้างเสริมสุขภาพ แนวคิดการเสริมสร้างพลังอำนาจ ทฤษฎีระยะการเปลี่ยนแปลง การสนับสนุนทางสังคม และแนวคิดการตลาดเชิงสังคม เป็นต้น ซึ่งการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้บทที่ 3 เสร็จจากการบรรยายในชั่วโมงสุดท้ายให้ผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบหลังเรียนอีกครั้ง โดยแบบทดสอบเป็นอัตนัย มีจำนวน 9 ข้อ คะแนนรวมทั้งหมด 42 คะแนน จากนั้นนำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ยและเปรียบเทียบกัน

4.3 ผลการดำเนินการวิจัย

4.3.1 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังเรียนด้วยการใช้แผนที่ความคิด ผลวิจัยพบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังการใช้แผนที่ความคิด สูงกว่าก่อนการเรียน

4.3.2 เปรียบเทียบผลการสอบในเรื่องทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสุขภาพและการสร้างเสริมสุขภาพ (บทที่ 3) กลางภาคเรียนปีการศึกษา 2556 กับปีการศึกษา 2557 พบว่ามีความแตกต่างกัน โดยผลการสอบปีก่อนผู้เรียน ผ่าน 3 คน จากจำนวนผู้เรียนทั้งหมด 121 คน คิดเป็นร้อยละ 2.48 แต่ในปีการศึกษานี้ผู้เรียนผ่าน 33 คน จากจำนวนผู้เรียนทั้งหมด 113 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20

4.4 ประโยชน์จากการทำวิจัยเรื่องนี้

การใช้แผนที่ความคิดช่วยเสริมสร้างความเข้าใจเรื่องทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสุขภาพและการสร้างเสริมสุขภาพ ได้แก่ แบบจำลองความเชื่อทางสุขภาพ ทฤษฎีสมรรถนะของตนเอง แบบจำลองการสร้างเสริมสุขภาพ แนวคิดการเสริมสร้างพลังอำนาจ ทฤษฎีระยะการเปลี่ยนแปลง การสนับสนุนทางสังคม และแนวคิดการตลาดเชิงสังคม เป็นต้น ให้แก่ผู้เรียนได้มากขึ้น ซึ่งผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้มาจัดระบบความคิด และแสดงออกมาในรูปแบบของแผนที่ความคิดของตนเอง

4.5 ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัย

ผู้เรียนบ่นงานเยอะ

4.6 แนวทางแก้ไขปัญหา

ผู้สอนพยายามสรุปผลเรียนก่อนเวลาสิ้นสุดการสอนสัก 10 นาที จะได้มีเวลาให้ผู้เรียนได้ลงมือเขียนแผนที่ความคิดตนเอง

จัดทำโดย

คณะกรรมการการจัดการความรู้

19 เมษายน 2559